

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 387/09-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 26. novembra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. J. S., T., zastúpeného advokátom JUDr. A. S., D., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Námestovo v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C/157/2008, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. J. S. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. júla 2009 doručená sťažnosť Ing. J. S. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej

lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Námestovo (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C/157/2008.

Z obsahu sťažnosti najmä vyplynulo, že: „Sťažovateľ ako žalobca podal(...) na Okresný súd Námestovo žalobu o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam(...) Žalobný návrh zo dňa 15.08.2008 bol OS Námestovo prijatý dňa 22.08.2008 o čom bolo zaslané sťažovateľovi z OS aj písomné potvrdenie, vrátane písomného poučenia o procesných právach a povinnostiach účastníka konania. Žalobnému návrhu bola pridelená sp. zn.: 5C/157/2008.

Nakoľko nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom žalobného návrhu sa začali prevádzať vlastníckmi na ďalšieho nadobúdateľa a vzhľadom na to, že sa na predmetných nehnuteľnostiach taktiež započala rozsiahla stavebná činnosť, sťažovateľ zaslal na OS Námestovo sťažnosť voči nečinnosti súdu zo dňa 14.05.2009 nakoľko vo veci nebolo vytyčené žiadne pojednávania, doručené žiadna výzva súdu, ani uznesenie súdu. Na sťažnosť predsedníčka OS Námestovo do dnešného dňa neodpovedala, hoci jej to ukladá osobitný zákon č. 757/2004 Z. z., podľa ktorého je predseda súdu povinný písomne odpovedať na podanú sťažnosť v 30 dňovej lehote odo dňa jej doručenia. (...)

Do dnešného dňa, čo je takmer 11 mesiacov!! od podania žalobného návrhu OS Námestovo na tento vôbec nereagoval. Nebolo vytyčené žiadne pojednávanie, doručené žiadne uznesenie, výzva na doplnenie podania, zaplatenie správneho poplatku a pod., dokonca nebolo odpovedané sťažovateľovi na jeho písomnú sťažnosť, hoci v tomto prípade zákon direktívne ustanovuje lehotu na jej odpoveď, čím bolo opätovne hrubo zasiahnuté do jeho základných ústavných práv.

Aktuálny stav je taký, že pozemky, ktoré sú predmetom tohto žalobného návrhu sú už vo výlučnom vlastníctve jednej osoby, ktorá tieto bez akýchkoľvek problémov odkúpila v čase, kedy už o veci mal konať OS Námestovo z dôvodu podania žalobného návrhu a taktiež sa na týchto pozemkoch za tento čas aj ukončila stavebná činnosť a tieto sú už takmer úplne zastavané.

Som presvedčený, že otázka množstva a náročnosti ďalších vecí vedených na okresných súdoch, najmä na tých novovzniknutých, však nemôže byť dôvodom na upieranie

základných ústavných práv účastníkov súdneho konania. Ak by sťažovateľ vedel vyriešiť tento svoj právny problém mimosúdne určite by tak urobil, nakoľko už po tejto skúsenosti neverí v možnosť slovenského súdnictva prompte a spravodlivo rozhodnúť spory.

Sťažovateľ postupom Okresného súdu Námestovo v konaní vedenom pod sp. zn.: 5C/157/2008 namieta porušenie svojho základného práva – právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantovaného čl. 48, ods. 2 Ústavy SR a čl. 6, ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Z dôvodov porušenia základného práva - práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, keďže sťažovateľovi Ing. J. S. do dnešného dňa nebolo právoplatne rozhodnuté o otázke vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam – pozemkom a to ani len o procesnej stránke veci, nie to ešte o merite veci. Sťažovateľ taktiež v zákonnej 30 dňovej lehote nedostal riadnu odpoveď na jeho podanú sťažnosť na OS Námestovo. Keďže týmto nekonaním došlo k hrubému zásahu do jeho základných práv garantovaných tak Ústavou SR, ako aj ďalšími medzinárodnými dokumentmi, týmto prostredníctvom svojho právneho zástupcu Ústavný súd SR žiadam, aby mi zároveň priznal aj primerané finančné zadosťučinenie vo výške 5.000,-€ z dôvodu vzniknutej nemajetkovej ujmy spôsobenej bezdôvodným nekonaním zo strany Okresného súdu Námestovo, ktorým došlo k závažnému zásahu do sťažovateľových základných práv a slobôd garantovaných tak Ústavou SR, ako aj Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd a zároveň porušeniu zákona č. 757/2004 Z. z. nevybavením sťažnosti v zákonom stanovenej lehote.“

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti takto rozhodol:

„1. Ústavnej sťažnosti sa vyhovuje.

2. Základné právo sťažovateľa Ing. J. S., bytom T. priznané v čl. 48, ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo porušené postupom Okresného súdu Námestovo v konaní vedenom pod sp. zn.: 5C/157/2008.

3. Okresnému súdu Námestovo Ústavný súd SR prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn.: 5C/157/2008 konal bez zbytočných prieťahov.

4. *Sťažovateľovi Ing. J. S. priznáva finančné zadostučinenie v celkovej výške 5.000,-€ (slovom päťtisíc eur), ktoré mu je Okresný súd Námestovo povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.*

5. *Okresný súd Námestovo sú povinní uhradiť spoločne a nerozdielne sťažovateľovi Ing. J. S. trovy právneho zastúpenia(...)*“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadostučinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne

neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. Inými slovami, ústavný súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (I. ÚS 117/05, I. ÚS 225/05).

Sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C/157/2008.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov(...)

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná(...)

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy, osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02). Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na

konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými pried'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné pried'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00). Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach judikoval, že ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných pried'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 42/01). Postup okresného súdu v danej veci sa v napadnutom konaní zjavne nevyznačuje takými významnými pried'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné pried'ahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy.

Ústavný súd vychádzajúc zo sťažnosti, ako aj z obsahu súvisiaceho spisu okresného súdu, ktorý si vyžiadal, zistil tento priebeh napadnutého konania:

Dňa 22. augusta 2008 sťažovateľ doručil okresnému súdu žalobu proti odporcom v 1. – 10. rade o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam.

Dňa 3. septembra 2008 okresný súd vyzval žalovaných na vyjadrenie k žalobe.

Dňa 19. septembra 2008 sa k žalobe vyjadril J. Ž.

Dňa 6. októbra 2008 okresný súd požiadal Okresné oddelenie Policajného zboru T. o doručenie písomnosti pre M. J.

Dňa 22. septembra 2008 odporcovia v 1. až 9. rade poverili svojim zastupovaním Mgr. I. P.

Dňa 16. októbra 2008 sa odporcovia v 1. až 9. rade vyjadrili k žalobe.

Dňa 30. októbra 2008 Okresné oddelenie Policajného zboru T. oznámilo, že doručilo písomnosť pre M. J

Dňa 16. januára 2009 sťažovateľ podal návrh na vydanie predbežného opatrenia.

Dňa 29. januára 2009 okresný súd uznesením č. k. 5 C 157/2009-48 zamietol návrh na vydanie predbežného opatrenia (uznesenie sa stalo právoplatným 24. februára 2009).

Dňa 29. januára 2009 okresný súd uznesením uložil sťažovateľovi zaplatiť súdny poplatok 33 € za návrh na vydanie predbežného opatrenia.

Dňa 2. marca 2009 bol spísaný úradný záznam, v ktorom je uvedené, že súdny poplatok nebol zaplatený.

Dňa 21. júla 2009 okresný súd uznesením č. k. 5 C 157/2008-54 uložil sťažovateľovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za návrh 99,50 €.

Dňa 21. júla 2009 okresný súd požiadal Notársky úrad JUDr. M. o zapožičanie spisov súvisiacich s prerokúvanou vecou.

Dňa 29. júla 2009 právny zástupca sťažovateľa JUDr. S. doručil doplnenie žalobného návrhu.

Dňa 22. septembra 2009 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie. Účastníci okrem žalovanej v 5. rade, boli prítomní. Pojednávanie bolo odročené na neurčito pre účely dokazovania.

Ústavný súd po oboznámení sa so sťažnosťou, s jej prílohami a spisovým materiálom na vec sa vzťahujúcim dospel k záveru, že sťažnosť je zjavne neopodstatnená.

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže podľa štandardnej judikatúry ústavného súdu vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prietáchoch (IV. ÚS 343/04, III. ÚS 59/05).

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zohľadnil svoju doterajšiu judikatúru a konštatuje, že konanie na okresnom súde prebieha od 22. augusta 2008 a sťažnosť na porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v napadnutom konaní bola ústavnému súdu doručená 22. júla 2009. Ústavný súd je toho názoru, že doterajšia dĺžka predmetného súdneho konania v okolnostiach daného prípadu, keď okresný súd priebežne vykonával úkony smerujúce k rozhodnutiu veci, vyzýval sťažovateľa na platenie súdnych poplatkov za podanie návrhu na začatie konania i návrhu na vydanie predbežného opatrenia, vyzýval účastníkov na vyjadrenie k žalobe a v konečnom dôsledku už aj pojednával, nie je takej povahy, aby v tomto štádiu intenzívne signalizovala porušenie označených práv.

S ohľadom na uvedené skutočnosti a v súlade s doterajšou rozhodovacou činnosťou neprichádza do úvahy, aby ústavný súd mohol postup okresného súdu v označenom konaní po prípadnom prijatí návrhu (sťažnosti) na ďalšie konanie kvalifikovať ako porušenie základného práva sťažovateľa zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a v práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. novembra 2009